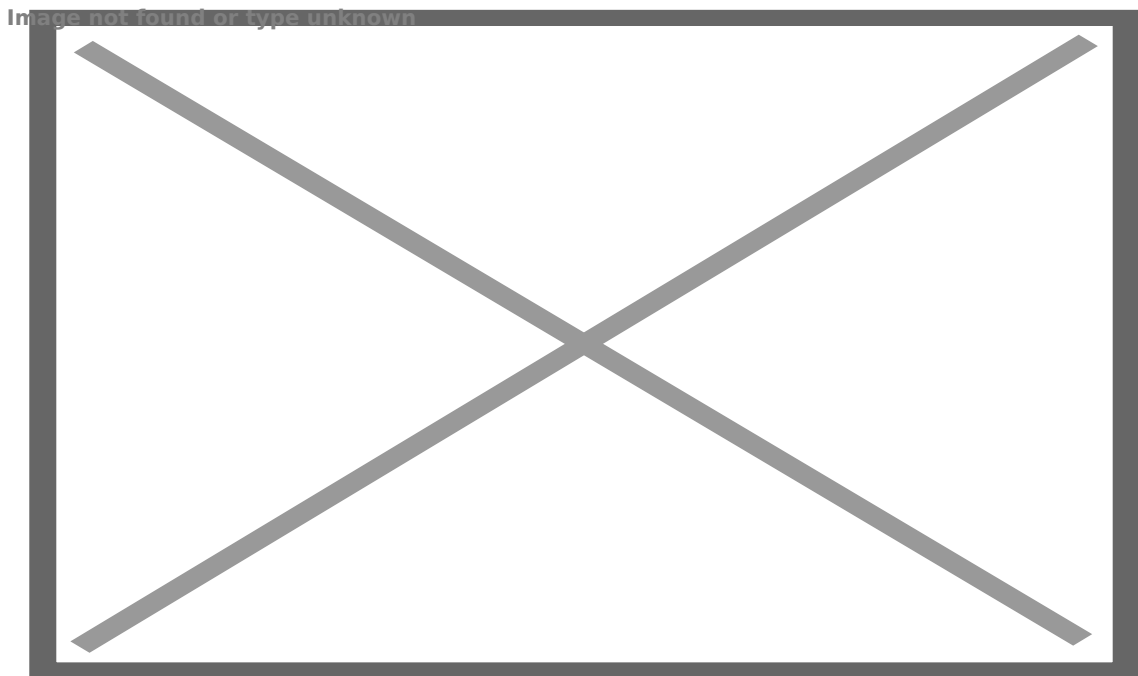

Đồng bộ các giải pháp để người lao động hiểu rõ về BHXH một lần

16:50 04/08/2016

Tác giả: Vũ Nam Trà

Tại Hội thảo “BHXH một lần ở Việt Nam - Thực tiễn và những vấn đề đặt ra”, đại diện cơ quan xây dựng chính sách, quản lý nhà nước, cơ quan tổ chức thực hiện, các nhà nghiên cứu khoa học, tổ chức quốc tế và một số NLĐ cùng chia sẻ ý kiến làm rõ thực trạng BHXH một lần, nêu các nguyên nhân, đánh giá tác động từ các góc độ khác nhau, ảnh hưởng đến hệ thống ASXH quốc gia, đời sống NLĐ khi về già...; bàn luận các giải pháp nhằm hạn chế tình trạng nhận BHXH một lần.

Hội thảo “BHXH một lần ở Việt Nam - Thực tiễn và những vấn đề đặt ra”

Trong tháng 3/2021, BHXH Việt Nam phối hợp cùng Trường ĐH Kinh tế Quốc dân tổ chức Hội thảo “BHXH một lần ở Việt Nam - Thực tiễn và những vấn đề đặt ra”.

Chia sẻ tại Hội thảo, ông Trần Hải Nam- Phó Vụ trưởng Vụ BHXH, Bộ LĐ-TB&XH nêu ra một số đặc điểm của nhóm NLĐ nhận BHXH một lần. Theo đó, những người hưởng chế độ BHXH một lần tập trung ở độ tuổi từ 20 đến 39 chiếm 79% tổng số người hưởng BHXH một lần giai đoạn 2014-2018; hưởng BHXH một lần thường là người có số năm đóng BHXH thấp; trong giai đoạn 2014- 2018, có gần 50% số người đã hưởng BHXH một lần chỉ có dưới 3 năm đóng BHXH. Nhìn chung, trình độ học

vấn và chuyên môn kỹ thuật của những người hưởng chế độ BHXH một lần thấp, chủ yếu chưa hết PTTH và chưa qua đào tạo nghề.

Một số nguyên nhân dẫn đến xu hướng gia tăng hưởng BHXH một lần thời gian qua như: NLD bị mất việc làm phải đối mặt với các nhu cầu tài chính trước mắt như cần tiền để chi tiêu sinh hoạt cho gia đình hoặc đầu tư cho con ăn học, trang trải nợ nần...; khi mà chính sách BHXH một lần còn khá thông thoáng, dễ dàng trong tiếp cận như hiện nay thì NLD sẽ tìm đến đó như là một công cụ tài chính trước mắt.

Theo ông Trần Hải Nam, để giảm thiểu việc hưởng BHXH một lần, Nhà nước cần tạo công ăn việc làm, nâng cao thu nhập và đời sống của NLD. Tăng lợi ích và tính hấp dẫn của chính sách lương hưu thông qua việc sớm thực hiện giảm điều kiện về thời gian đóng góp tối thiểu từ 20 năm xuống 15 năm và tiến tới 10 năm. Hoàn thiện chính sách BHXH tự nguyện theo hướng đa dạng, linh hoạt (bổ sung thêm các chế độ ngắn hạn, tăng cường chính sách hỗ trợ tiền đóng từ ngân sách nhà nước và huy động các nguồn lực xã hội khác,...) qua đó góp phần tăng thêm cơ hội cho NLD có thể tiếp tục tham gia đóng góp BHXH tự nguyện để đủ điều kiện hưởng lương hưu.

Tại Hội thảo, ông Vũ Hữu Đức, 60 tuổi, từ Ninh Bình, một trong người nhận trợ cấp thôi việc theo Quyết định số 176/HĐBT ngày 9/10/1989 của Hội đồng Bộ trưởng (nay là Chính phủ), chia sẻ những khó khăn của cuộc sống tuổi già khi không có lương hưu. Ông cũng bày tỏ mong muốn có cơ chế để xin trả lại phần tiền đã nhận trợ cấp để được nhận lương hưu hàng tháng.

Tương tự, chị Nguyễn Thị Thu Huyền (quận Hai Bà Trưng, Hà Nội) đã nhận thanh toán BHXH một lần năm 2014, hiện đang làm việc tự do và cảm thấy hối hận vì đã quyết định vội vàng. Chị cho biết, tuổi đời mình còn trẻ, so sánh số tiền nhận BHXH một lần chỉ bằng mấy năm lương hưu, chị thấy nuối tiếc, vì lợi ích nhỏ trước mắt mà mất đi quyền lợi to lớn sau này.

Cả ông Vũ Hữu Đức và chị Nguyễn Thị Thu Huyền đều mong rằng, mọi NLD sẽ suy xét cẩn trọng trước khi đưa ra quyết định nhận BHXH một lần để tránh phải hối tiếc.

PGS.TS.Nguyễn Văn Định, Trường ĐH Kinh tế Quốc dân nhận định, việc nhận BHXH một lần sẽ tác động đến nguồn thu nhập của NLD khi về già; làm giảm ý nghĩa của chính sách ASXH, không thể duy trì liên tục thu nhập cho NLD; trong bối cảnh già hóa dân số, các tác động nói trên sẽ gây ảnh hưởng lớn hơn. Cần sửa đổi chính sách, mặt khác đẩy mạnh tuyên truyền, tư vấn để NLD thấy được lợi ích của việc nhận lương hưu hàng tháng; so sánh với hệ thống bảo hiểm hưu trí thương mại, hiện nay hệ thống đại lý của BHXH vẫn còn mỏng, hiệu quả tư vấn tuyên truyền chưa cao...

Ông Lê Đình Quảng- Phó Trưởng Ban Quan hệ Lao động, Tổng LĐLĐ Việt Nam cho rằng, thu nhập của NLD đang quá thấp, khảo sát tiền lương cho thấy, thu nhập của NLD chỉ đủ để đảm bảo cuộc sống trước mắt, tích lũy chỉ đảm bảo khoảng 15%; thực trạng chung là nghỉ việc sẽ hết tiền và dẫn đến xu hướng nhận BHXH một lần. Thực tế này cần phải có giải pháp cải thiện cuộc sống, bảo đảm việc làm cho NLD một cách tốt hơn. Mặt khác, cần tăng cường thanh tra, kiểm tra, xử lý các hành vi vi phạm về BHXH, BHYT, nhất là nợ đọng BHXH, BHYT. Cải cách thủ tục hành chính, giải quyết chế độ thuận lợi, tạo sự hấp dẫn của chính sách nhiều hơn nữa.

Đánh giá cao ý nghĩa của việc tổ chức hội thảo về BHXH một lần, TS. Bùi Sỹ Lợi- Phó Chủ nhiệm Ủy ban Về các vấn đề xã hội của Quốc hội, cho rằng, từ những phân tích đánh giá tại Hội thảo, chúng ta đã có góc nhìn toàn diện về thực trạng nhận BHXH hiện nay. Tới đây, cần đánh giá quá trình thực hiện Luật BHXH một cách chi tiết hơn, nhất là về quá trình thực hiện quy định BHXH một lần cũng như những hạn chế bất cập đang còn tồn tại, sớm có lộ trình sửa đổi luật đáp ứng yêu cầu thực tiễn hiện nay. Về mặt tổ chức thực hiện, cần mở rộng mạng lưới thông tin, truyền thông để chuyển biến nhận thức của NLD về ý nghĩa của chính sách BHXH, hạn chế nhận BHXH một lần, chủ động tham gia BHXH để có lương hưu về già. Tiếp tục cải cách hành chính, thay đổi phương thức quản lý để tạo sự hài lòng, nâng cao niềm tin của người dân với chính sách An sinh của Nhà nước.

Trên cơ sở các ý kiến phân tích chính sách tại hội thảo, Phó Tổng Giám đốc BHXH Việt Nam Lê Hùng Sơn đề nghị cơ quan xây dựng chính sách, quản lý nhà nước sớm nghiên cứu, sửa đổi chính sách, pháp luật, khắc phục những hạn chế bất cập còn tồn tại, qua đó tạo thuận lợi cho quá trình thực hiện. Trân trọng cảm ơn các ý kiến đóng góp tâm huyết, trách nhiệm từ nhiều phía, Phó Tổng Giám đốc BHXH Việt Nam cam kết sẽ tiếp tục tăng cường cải cách thủ tục hành chính, nâng cao đạo đức thực thi công vụ, tạo điều kiện thuận lợi tốt nhất cho người dân tham gia và thụ hưởng chính sách BHXH. Khi tin tưởng vào chính sách và cơ quan tổ chức thực hiện, người dân sẽ chủ động tham gia BHXH bền vững hơn.

Link bài viết: <https://nguoilambao.vn/public/index.php/dong-bo-cac-giai-phap-de-nguoi-lao-dong-hieu-ro-ve-bhxh-mot-lan>